

Informe d'avaluació del programa Audiència Pública de Nois i Noies de Barcelona

Setembre 2017

→ Resum executiu

institut
infància i
adolescència

Ajuntament de Barcelona
Diputació de Barcelona
Universitat de Barcelona
Universitat Autònoma de Barcelona

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

institut
infància i
adolescència

*Fem avançar els drets
generant coneixement
per millorar polítiques locals*

QUI SOM?

Som un **instrument públic** dedicat al **coneixement per acompanyar l'administració local** en el seu paper de **garantia dels drets** d'infants i adolescents i en la **transformació de la ciutat** per tal que sigui més adequada per viure-hi la infància i l'adolescència.

Som un consorci adscrit a l'**Ajuntament de Barcelona** i integrat també per la Diputació de Barcelona, la Universitat de Barcelona i la Universitat Autònoma de Barcelona, regit per un Consell de Govern amb representació de les institucions consorciades.

QUÈ FEM?

1

Contribuir a millorar polítiques locals per fer avançar els drets de la infància i l'adolescència

Impulsar i acompanyar **canvis estratègics, transversals i concrets** per a la realització progressiva dels drets aportant coneixement per tal de millorar polítiques locals, tant **de ciutadania**, com **predistributives** i **redistributives**.

2

Generar coneixement vinculat a l'agenda pública

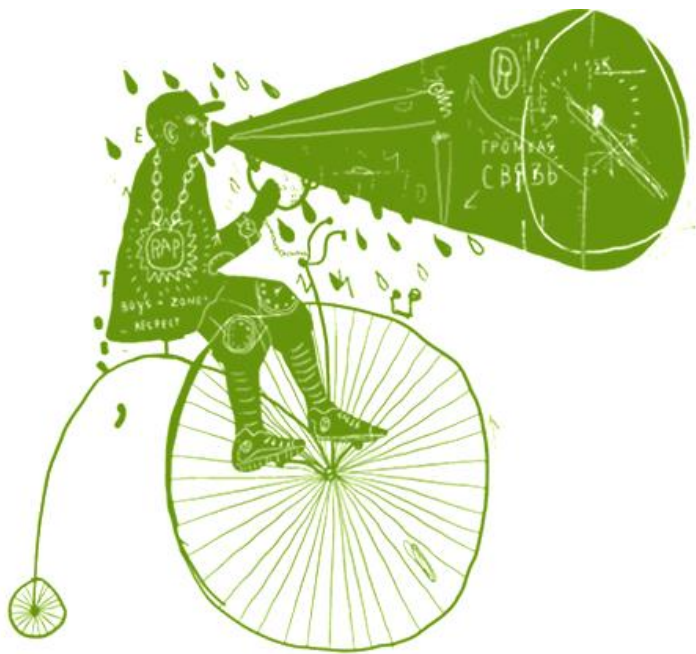
Investigar sobre les vides d'infants i adolescents i les polítiques locals que els afecten, buscant l'equilibri entre la **diagnosi**, l'**avaluació** i les **propostes**; a partir d'experiències concretes i de **prospectiva**.

3

Enriquir el debat social compartint coneixement

Nodrir els debats socials actuals aportant **mirada d'infància**, compartint dades, **relats**, anàlisis i coneixements, tant propis com generats per altres institucions, i establint relacions de col·laboració especialment amb l'àmbit social.

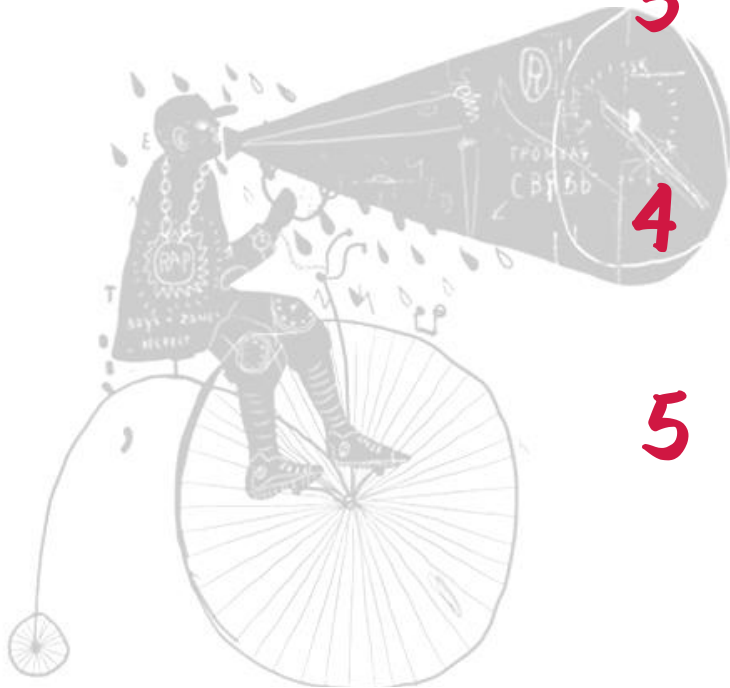
Informe d'avaluació del programa Audiència Pública de nois i noies de Barcelona

Coordinació del projecte:
Institut Infància i Adolescència

Equip investigador:
Ana Mª Novella Cámara
Antoni Ruiz Bueno
Vicky Lagua León
(Universitat de Barcelona)

Per encàrrec de:
Institut Municipal d'Educació de Barcelona

1

Objectius de l'avaluació

2

Metodologia

3

Diagnosi global

3.1 Abast social

3.2 Punts forts i febles

4

Propostes

5

Reptes pel canvi de paradigma

5.1 Escenaris possibles

1. Objectius de l'avaluació

Proposar elements concrets de millora del programa per reforçar el seu potencial de participació, millorar el seu abast social i el seu impacte en la presa de decisions públiques municipals.

Què s'ha avaluat?

Les dimensions avaluades han estat l'**abast social**, la **representació de l'Audiència**, els **agents implicats**, el **procés**, les **percepcions de l'impacte** i els **punts forts i punts febles** del programa.

2. Metodologia

Com s'ha avaluat?

A través d'anàlisi documental, entrevistes i grups de discussió amb tècnics municipals, professorat i alumnat.

Fonts de tipus primari

Entrevistes, grups de discussió i qüestionaris

6 Entrevistes

6 Grups de discussió

20 Qüestionaris

Fonts de tipus secundari

Documents facilitats per l'empresa dinamitzadora i l'IMEB (Memòries, registre de centres i nois i noies...)

Materials de difusió pública que es fan sobre el programa (tríptics, díptics, manifest...)

2. Metodologia: informants

→ **Nois i noies** que han participat amb anterioritat al programa

→ **Professorat** vinculat i desvinculat del programa

→ **Equips tècnics** de l'Ajuntament de Barcelona
Institut Municipal d'Educació de Barcelona
Districtes

→ **Referents tècnics** de les àrees col·laboradores
Canvi climàtic (2007-08)
Participació (2011-12)
Ciutat educadora i inclusiva (2013- 14)

→ **Empresa dinamitzadora**

3. Diagnosi global

Els resultats es mostren en dos apartats:

3.1 Abast social

Centres participants: titularitat i distribució de la ciutat

Nois i noies participants

3.2 Identificació dels punts forts i febles

Confrontació d'idees que han sorgit al llarg del procés de valoració amb les persones informants

Audiència de Ciutat en deu anys

ANY	PRIMÀRIA		SECUNDÀRIA		TOTAL DE CENTRES
	PÚBLIC	PRIVAT-CONCERTAT	PÚBLIC	PRIVAT-CONCERTAT	
2005-2006	7	1	13	10	31
2006-2007	6	1	11	13	31
2007-2008	6	1	8	8	23
2008-2009	5	1	11	10	27
2009-2010	5	1	8	10	24
2010-2011	4	1	6	12	23
2011-2012	3	1	8	13	25
2012-2013	4	1	4	10	19
2013-2014	5	0	4	14	23
2014-2015	1	1	4	12	18
2015-2016	0	0	4	6	10

Són els centres de secundària els que més han participat a l'Audiència de ciutat ja que són els que presenten un major nombre, per sobre dels centres de primària

Audiències de districte en deu anys

Centres primària-públics participants a les Audiències de Districte						
ANY	NOU BARRIS	SANT ANDREU	SANT MARTÍ	SANT GERVASI	CIUTAT VELLA	LES CORTS
2006-2007	3					
2007-2008	5					
2008-2009	5					
2009-2010	3					
2010-2011	2					
2011-2012	4					
2012-2013	5					1
2013-2014	4					1
2014-2015	3					1
2015-2016						

 Nou Barris és el districte amb més escoles públiques de primària participants al llarg dels deu anys analitzats

 No participa cap centre de primària privat durant els deu anys a cap de les Audiències de districte

Centres de secundària –públics participants a les diferents Audiències de districte

ANY	NOU BARRIS	SANT ANDREU	SANT MARTÍ	SANT GERVASI	CIUTAT VELLA	LES CORTS
2006-2007						
2007-2008						
2008-2009						
2009-2010						
2010-2011						
2011-2012		1				
2012-2013		4		1		
2013-2014		2		1		
2014-2015		3	4	1	1	
2015-2016		2	2	1		

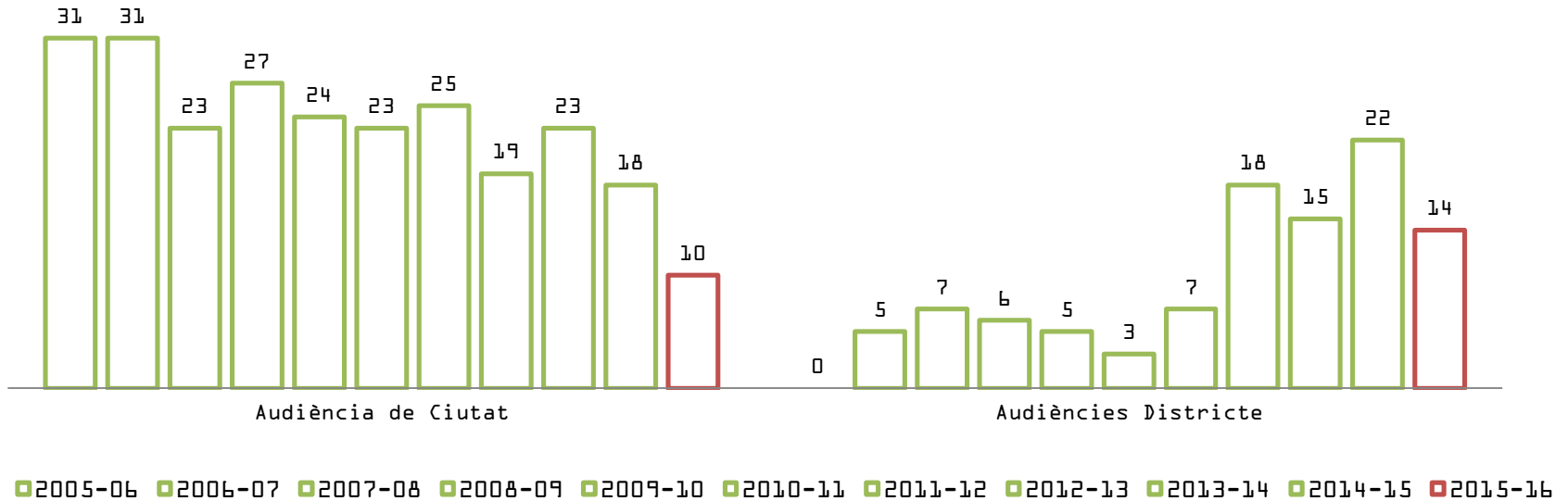
Centres de secundària –privats participants a les diferents Audiències de districte

ANY	NOU BARRIS	SANT ANDREU	SANT MARTÍ	SANT GERVASI	CIUTAT VELLA	LES CORTS
2006-2007	2					
2007-2008	2					
2008-2009	1					
2009-2010	2					
2010-2011	1					
2011-2012	1	1				
2012-2013	1	2		2		1
2013-2014	1	1		3		1
2014-2015	1	2		3	1	1
2015-2016	2	3		4		

A les Audiències de districte predominen els centres educatius de secundària de caràcter privat-concertat

Els districtes de Nou Barris i Sant Andreu són aquells on la participació de centres de secundària és més elevada

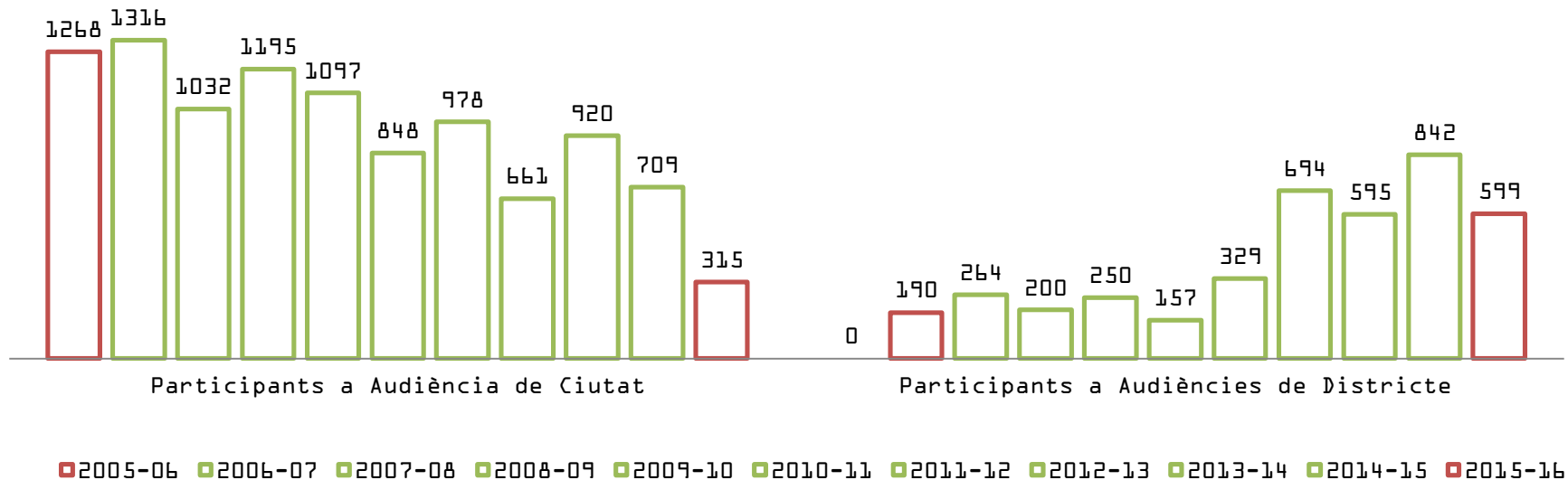
3.1 Abast social: Centres participants a l'Audiència de ciutat i a les Audiències de districte (2005-2015)

Tendència a la baixa en el nombre de centres participants a l'Audiència de ciutat, passant de 31 a 10

A les Audiències de districte s'identifica una tendència a l'alça al llarg de període 2005-2015, passant de 0 centres l'any 2005 a 14 centres l'any 2015

3.1 Abast social: Evolució del nombre de nois i noies participants a l'Audiència de ciutat i a les Audiències de districte (2005- 2015)

Davallada en la participació a l'Audiència de ciutat

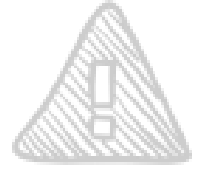
Augment del nombre de participants a les Audiències de districte

L'abast social del programa de l'Audiència de nois i noies es pot qualificar de molt baix

- Participació de centres que no supera el 7% dels totals a la ciutat
- Percentatge de nois i noies participants que no supera el 2% del total de la ciutat de Barcelona
- Davallada tant en el nombre de centres com en el de nois i noies durant els darrers 10 anys
- Participació dels nois i noies a les Audiències de ciutat que no supera el 4% en cap dels districtes

Reptes en relació a l'abast social del programa

La proposta de l'Audiència ha d'arribar a més nois i noies de la ciutat

L'Audiència s'ha de fidelitzar entre els grups de nois i noies, més que entre els docents

La proposta de l'Audiència ha de buscar com arribar allà on no arriba

3.2 . Punts forts i punts febles identificats pels agents implicats

Les veus dels informants han identificat punts forts i punts febles, que s'han agrupat per nuclis temàtics.

Aquests es nodreixen d'idees confrontades en dues columnes, mostrant els punts forts i febles de cadascun. Els nuclis temàtics són els següents:

1. Programa consolidat, reconegut i amb trajectòria
2. Possibilitats de participació
3. Edat dels nois i noies participants
4. Material didàctic
5. La temàtica
6. Les trobades intercentres
7. Lliurament del manifest
8. Paper de l'equip polític
9. Retorn als nois i noies
10. Audiència de ciutat .vs. Audiències de districte

Punts forts de l'Audiència de ciutat

Programa reconegut pel valor educatiu pel seu potencial i incidència en la formació per a la ciutadania

Programa reconegut com a bona pràctica de participació infantil a la ciutat

Les trobades intercentres permeten relacionar-se amb gent diferent, reconèixer el que comparteixen i descobrir diferents punts de vista procedents de les diferents zones de la ciutat

Reconeixement públic dels nois i noies i la seva implicació i proximitat amb equip polític de l'Ajuntament de la ciutat de Barcelona

Vivència i contacte amb l'Ajuntament i figures polítiques

Punts febles de l'Audiència de Ciutat

Retorn als nois i noies de les propostes recollides en el manifest

Complexitat i densitat del material didàctic

Procediment en l'elecció dels temes

Acte de lliurament protocolari

Presència puntual de l'equip polític al llarg del procés

Forma de participació desajustada a les noves tendències de governança

Punts forts i punts febles de les Audiències de districte

Està més **aterrada al territori**
més proximitat

Bon treball per part del
professorat participants

Propostes dels nois i noies més
properes a la realitat directa

Connexió amb altres entitats
dels districte

Proximitat amb equip polític

Manca de coordinació amb l'IMEB i
entre districtes

Diversitat de modalitats, formats i
continguts

El retorn, **respostes institucionals**
desiguals

Dificultat en ampliar el nombre de
centres participants

L'Audiència de ciutat té un calendari
molt estipulat i les de districte estan
més obertes

Punts forts

Punts febles

4. Propostes

Propostes per optimitzar el programa de l'Audiència Pública de nois i noies de Barcelona

- **Propostes de transformació a curt termini:** aspectes millorables en un **termini inferior a un any aproximadament**
- **Propostes de transformació a mig termini:** aspectes a **considerar en un futur procés d'innovació** fonamentat en un procés investigació acció participant

4.1 Propostes de transformació a curt termini

- **Definir quina forma-model de participació es vol** potenciar en el marc del programa de l'Audiència Pública de nois i noies
- **Revisar el contingut del tríptic** i tot aquell material de difusió que s'editi
- **Augmentar** considerablement **el nombre de població infantil** que hi participa
- **Incrementar** el nombre de **trobades intercentres**
- **Lliurar el Manifest en el marc d'un conjunt d'accions** que impliquin més participants i fomentin la percepció d'èxit de més nois i noies

- **Garantir que el retorn** arribi als nois i les noies que s'hi han implicat
- **Revisar el tipus de material didàctic** que es facilita als referents que acompanyen el procés
- **Introduir** en el procés participatiu el procediment d'una **investigació acció participant**
- **Definir la relació, o no, entre Audiència de ciutat i Audiència de districte**
- **Reforçar la vinculació de figures polítiques** en el programa
- **Analitzar les edats** a les que es convida a participar, ajustar el procés i recursos per acompanyar adequadament el desenvolupament del programa

4.2 Propostes de transformació a mig termini

- **Definir el programa de l'audiència** d'acord amb la proposta de participació que es vol impulsar i amb el model de participació ciutadana dels infants que es vol impulsar a la ciutat de Barcelona.
- **Elaborar un sistema d'indicadors d'avaluació** que proporcioni uns referents de qualitat i de condicions que s'han de donar dins d'ella i que permetí ajustar el procés en el mateix procés
- **Reconèixer la participació** dels infants i adolescents com a **clau per la renovació pedagògica**
- **Incrementar les oportunitats i experiències de participació ciutadana** dels nois i noies de Barcelona
- Impulsar el programa de l'Audiència com a **programa transversal a les polítiques municipals**

- **Valorar** quina ha de ser la **procedència dels temes o del tema a tractar**
- **Constituir un grup de treball amb tècnics de districte** per sistematitzar el desenvolupament del programa al territori
- **Introduir un pla de comunicació** que inclogui una campanya publicitària i estratègica d'increment de participants, així com del coneixement que té la ciutadania del programa
- **Introduir un procés d'avaluació participativa** que permeti valorar les innovacions i millores introduïdes
- **Crear una xarxa d'escoles de participació;** una xarxa d'institucions i entitats en pro de la participació dels infants en el territori; o similar

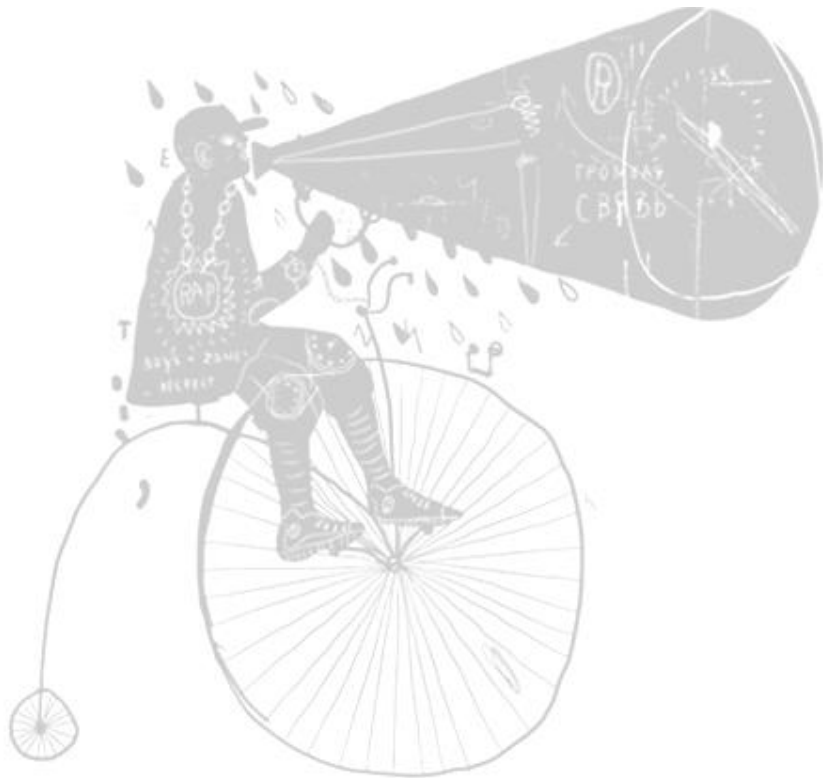
5. Reptes per a un canvi de paradigma de la participació infantil

- **Reconèixer i revalorar la ciutadania dels nois i noies** com a ciutadans i ciutadanes actius i activistes de la seva comunitat
- **Eixamplar i enfortir allò que té de valuós l'Audiència** per a la ciutat i l'equip de govern
- **Revalorar el seu sentit i raó de ser** com a procés de participació ciutadana al servei de la comunitat
- **Impulsar un procés ciutadà participatiu de caràcter polític**
- **Amplificar la participació ciutadana infants en la seva comunitat**, fomentant diferents cercles d'acció col·laborativa, divulgativa i d'implicació que facilitin que altres nois i noies participin activament en el procés ciutadà de l'Audiència
- **Innovar en la participació infantil** des de la reflexió i avaluació participativa

5.1 Escenaris possibles

En base a l'avaluació realitzada, des de l'Institut Infància i Adolescència es proposen 3 **grans elements de canvi de paradigma del programa**:

- Esdevenir un programa de **participació ciutadana significativa** per als nois i noies i per a la ciutat
- Reorientar cap a un programa aterrat als **districtes**, incorporant-hi els **punts forts** de l'Audiència de ciutat
- Reorientar el programa cap a la participació dels nois i noies de **secundària**

institut
Infància i
adolescència

*Fem avançar els drets
generant coneixement
per millorar polítiques locals*

UNIVERSITAT DE
BARCELONA